IDROTT

Hemligheten med FINSK skididrott.

ERFARENHETER från Lathisspelen.
»Finska stilen» materialens förtjänst?

Den gamla och den nya generationen: T. v. den nya stjärnan Karppinen, t. h. Lappalainen.

Det ligger i våra och andra utlänningars öga något visst mystiskt förbundet med finsk idrott. Ingenstädes har man visat sig äga en sådan förmåga att plocka fram världsstjärnor som just i Finland. Det har många gånger verkat, som om finnarna ägt förmågan att från den absoluta obemärktheten på en enda gång, med en enda tävling stiga fram i främsta ledet — för att där hålla sig kvar. Detta gäller såväl den fria idrotten som specialidrotterna.

Nya toppmän dyka upp titt och tätt i Finland.

Även inom skididrotten har denna finska egenhet att med ens kunna skaka fram världsnamn gjort sig skönjbar. Nära i tiden liggande exempel härpå äro 1926 års Lahtisseggrare M. Raivio, som vann icke bara 30 km. utan ett par dagar därefter 50 km., i båda segrande suveränt. Han var före dessa spel tämligen okänd t. o. m. i sitt eget land, vilket bl. a. bevisas därav, att han icke hade plats i Finlands femmannatrupp om Willebrandska pokalen mot Sverige, varom tävlades vid samma tillfälle. Vem kände före Zakopane Kuuttila, som slog Saarinen och svensken Olle Hansson? Vem hade utom Finland en aning om Kalle Heikkinen, innan han flärdfritt vann 17 km. i Holmenkollen 1933? Vem visste egentligen något om Sulo Nurmela, om Klaus Karppinen och Onni Remes, innan de topplacerade sig i fjol vid ISF-tävlingarna i Sollefteå? Ytterst få — utom Finland. Ja, t. o. m. många hemma i Finland kände ganska litet till dem. Niemi, Leinonen, Toimela och Koskelainen i Bodenloppet voro ju också, som bekant, mycket omdiskuterade namn — före loppet.

För oss, som äro vana att på ett helt annat sätt ägna vårt intresse åt våra stjärnor, framstår onekligen denna finska förmåga till massproduktion av toppmän såsom något märkligt. En kort veckas vistelse i den finska skidsportens centrum, Lahtis, kan givetvis icke ge ett sådant utbyte, att man har rätt att därav draga några absoluta slutsatser, men någon liten inblick i hur finsk skididrott arbetar har dock varit möjlig att få.

Svensk spekulation i stjärnor — och finsk.

Här hemma köras pojkarna många gånger redan i sin första säsong — om de äro lovande — i rader av hårda tävlingar, kulminerande i DM och, om det passar sig någotsånär, eventuellt även i SM. De pressas och hetsas väldeliga, och lämnas kanske at sitt öde när de icke kunna motsvara förväntningarna, byggda på en eller ett par goda prestationer. Alltför få ledare ha riktigt klart för sig att just dessa pressande lopp i tät följd måste leda till kollaps förr eller senare. I många fall tappa pojkarna själva lusten efter en rad nederlag, sedan de måhända av supporters tidigare inbillats redan nu vara mogna för knallsensationer. Och så är klubben, distriktet och landet ofta en blivande storstjärna fattigare.

Finnarna bygga upp sina män annorlunda. Först och främst är det mera sällan att de överhuvud släppas fram i tonåren. Rekryteringen, som i Sverige oftast går via junioravdelningarna, sker i öster i huvudsak genom skyddskåren, denna väldiga manifestation av finsk patriotism med över 100,000 medlemmar i otaliga kårer. Skyddskårstävlingarna varje år locka fram tusentals ynglingar i konkurrensen. Här gör man de flesta upptäckterna, här ansas och vårdas de gryende anlagen. Intet sker överilat. Först när pojken prövats i en rad tävlingar på kort distans — aldrig över 20 km. — får han tillfälle, om formen och konditionen anses tillfyllest, att tävla i distriktstävlingar, och från dessa har han, därest han fyller måtten, äntligen chansen att börja marschen emot toppen. Han för vara med om FM. Men FM är egentligen ett intet emot Salpausselän Hiihdot, Lahtisspelen, dit varje finsk skidlöpare längtar och längtar av hela sitt hjärta. Men så händer alltid sensationer vid dessa tävlingar. Finska experter förklarade, att ännu aldrig ett Lahtisspel förflutit, utan att nya stjärnor överraskat med topplaceringar, oftast i båda loppen. Icke heller i år saknades de. Sålunda måste 20-åringen Kinnunen, känd dock i Finland, och Myylynen, nästan fullständigt okänd, betecknas såsom speciella överraskningar, och en lång rad män på 50 km. voro säkerligen angenäma bekantskaper för de efter nya män ivrigt spanande representanterna för Finlands Skidförbund. Man kan vara säker på att sådana män som Tamila, Markkanen, Huhtonen, Veijälainen, Kyvönen och Rämä komma att bli föremål för speciella omsorger av det omsorgsfullt arbetande förbundet.

Finnarna tävla företrädesvis på korta distanser.

Här hemma äro vi vana vid tämligen blygsamma fält på 50 km. Femtiotalet deltagare är storslaget. Vid årets Salpausselkälopp voro 241 anmälda, av vilka betydligt över 200 startade! Men så är också denna tävling för de flesta den enda för året på distansen och då förstår man saken bättre. Mot bakgrunden därav man kanske också i viss mån måste se vår f. n. otvivelaktigt starkare ställning på 50 km. De flesta finnarna äro icke tränade för 50 km. De åka sprinterdistanser, gärna 10, oftare 17 eller 20 km., och de träna därefter. Man får emellertid otvivelaktigt ställa sig undrande till de alltför många 50-km.-lopp, som en svensk skidlöpare tvingas genomföra per säsong, och de många misslyckandena icke minst i år, då en rad av våra erkänt främsta specialister kollapsat talar sitt tydliga språk. Ett par 50-km.-lopp stoppa de för, men gärna icke mera. Den svenska 30-km.-distansen är säkerligen en utmärkt distans för att rätt preparera våra män för 50 km. Den förekommer icke så ofta i Finland. I detta sammanhang vågar signaturen som sin personliga uppfattning i frågan om specialiseringen — styrkt vid samtal med en rad skidlöpare — påstå, att den icke har den betydelse, man vill tillmäta densamma. Tvärtom har erfarenheten i många fall visat, att en träning, baserad på korta lopp många gånger lagt den mest otroliga grund för kondition tillräcklig för en löpare att göra sig ypperligt på 50 km. Om den saken skulle säkerligen också en Sven Utterström kunna vittna. Det förefaller snarast, som skulle en träning för 50 km., innebärande, så vitt jag förstår, en räcka långa träningslopp, innebära fara för löparen att vara utbränd långt innan säsongen på allvar börjar.

Den »finska stilen» ej så exklusiv som gjorts gällande.

Den finska stil, som upptäcktes i Sollefteå 1934 i samband med den psykos, den överlägsna finska segern på 18 km. åstadkom, torde icke vara fullt så exklusiv, som gjorts gällande. I själva verket ligger nog hemligheten i materialen. Detta kan låta underligt, men efter att i 5 lopp ha sett finnar i arbete ute i terrängen — särskilt gav Lahtis otaliga tillfällen till studier tack vare den oerhörda anslutningen —, så kommo samtliga närvarande svenska s. k. experter och löpare överens om att materialen har »skulden» till »finnstilen». Först och främst ha finnarna så lätta stavar, ja så bräckliga, att de sannolikt komma att få svårt att slå igenom här i landet. Vidare äro skidorna, skorna, bindningarna var för sig mycket lättare än de som begagnas av svenska skidlöpare. Allt detta samverkar till den »springstil», som väckte sådan sensation i Sollefteå. De lätta stavarna, som kunna manövreras utan större muskelansträngning, göra den snabba, kvicka stavisättningen möjlig. I frånskjutningsögonblicket slappas armmusklerna och armen pendlar löst och ledigt och i vila. De lunga svenska stavarna fordra muskelkraft för att kunna manövreras och att sätta stavarna rakt ned framför foten är otänkbart, åtminstone när det blir fråga om en längre bit. Någon kilometer går det alltid, men knappast mera. Ett längre samtal med direktör Palmroos bekräftade iakttagelsernas riktighet, och f. ö. åkte Axel Wikström tack vare ett par finska stavar hela 50-km.-loppet i den mest typiska s. k. finska stil, ytterligare efter loppet bekräftande de kvällen förut uttalade förmodandena om hemligheten med »Nurmelastilen».

En annan sak är sedan materialens hållfasthet. Skola vi uppoffra våra stadiga, hållfasta doningar och övergå till de svagare? Hålla doningarna så är otvivelaktigt de senare att föredraga, men riskerna för skid- och stavbrott komma otvivelaktigt att ökas i hög grad.

Sverige bör bevaka finnarnas arbete.

Det torde vara ett faktum, att finsk skididrott på ett mera vetenskapligt sätt än svensk experimenterar för att vinna nya erfarenheter, som kunna bidraga till att hävda finsk skididrott i konkurrensen. Gång efter annan har finnarna överraskat oss på det oangenämaste sätt och vunnit framgångar, som varit svåra att smälta och tunga att inhämta. Vi ha i Sverige alla skäl att se upp med vårt östra grannland, och därför är det säkerligen till nytta att i möjligaste mån bedriva det samarbete med Finlands skididrott, som kan ge oss möjligheter icke endast att pröva krafterna med våra svåraste konkurrenter utan också studera dem och samla erfarenheter, som gör det möjligt för oss att hålla dem stången. Efter den lysande framgången i Lahtis 1935 är detta så mycket mera angeläget.

Nic.

Castor mot Flottan och Studenterna.

..Vänskapsmatch i Uppsala på hem-.. vägen från Stockholm.

Castor spelar som bekant på söndag en semifinalmatch i S. M. i handboll mot Flottans I. F. i Stockholm. På hemvägen har man inbjudits till en match i Uppsala, där Studenternas I. F., som häromdagen blevo utslagna ur S. M. av Flottan, stå som värdar.

Årets landskamp i handboll

mellan Sverige och Tyskland kommer at äga rum i Hannover den 30 maj, Kristi himmelsfärdsdag.

Internationell slalom i Storlien.

Tio norrmän och ett par tyskar deltaga.

Över 100-talet anmälningar.

Den första internationella utförs- och slalomtävlingen i Sverige anordnas, som förut nämnts, på söndag och måndag i Storlien med Skidfrämjandet som arrangör. Tävlingen räknar över hundratalet deltagare, däribland tio norrmän och ett par tyskar, av vilka de senare gjort sig kända som skickliga alpinister. För övrigt starta distriktets bästa. På söndag är det nybörjarnas tur att släppa sig utför den nya slalombanan i Gamla Storlien, som A. K. i somras lät hugga upp, medan de »professionella» störtlopps- och slalomåkarne få mäta sina krafter i huvudtävlingen på Marie beb.-dag.

För »turistklassen» blir det först kvalificering på söndagsmorgonen, varpå högst 10 deltagare i varje tävlingsklass få deltaga i slutlävlingen på middagen. Härvid åkes banan endast en gång.

I juniorklassen äro sex deltagare anmälda, samtliga från Storliens S. K. Antalet anmälda damer äro 10 och bland dem märkas B. Rimfors och L. Langéen, Östersunds Slalomklubb. Huvudklassen omfattar åldrarna 16—34 år och här återfinnas deltagare från bl. a. Östersunds Sl. K., K. F. U. M., Läroverket och I. 5.

Måndagens internationella tävling blir en kombinerad tävling i utförslöpning och slalom. De tävlande äro här indelade i tre klasser, nämligen herrar 16—34 år, herrar över 34 år samt damer. I den förstnämnda klassen tävla, som sagt, de verkliga storfräsarna, bland vilka vi bl. a. anteckna Reidar Hoff, Trond, G. Pierre, N. T. H. I., Gunnar Sakshaug,, d:o, F. Udbye, Trond, J. Hagen, d:o, Leif Altern, Freidig, T. Nakstad Jarlen, B. Persson, E. Larsson, G. Larsson o. H. Hansson, Åre, U. Smith, S. Liljedahl, S. Ivarsson och G. Svanbäck, Östersund, S. Zetterblom, Ö. S. K., T. och C. G. Welander, Storlien samt H. Gatsch, Tyskland. Bland deltagarna i oldboysklassen märkas M. Eriksen, Norge, Roland Svensson, Åre och O. Rimfors, Skidfrämjandet. Damklassen slutligen räknar 4 deltagare, däribland K. Smith, Östersund och Sally Zetterblom, Storlien.

På utkik

med O Ke

Inte mindre än nio klubbar, från Borås i söder till Kälarne i norr uppträda i år som spekulanter på S. M. i terräng, varför Idrottsförbundet har en hel del att välja på. Avgörandet sker om några dagar mellan följande föreningar: I. F. K. Borås, Västerås I. K., Rembo I. K., I. F. K. Falun, Ockelbo I. F., Kubikenborgs I. F., Fränsta I. K., I. F. Castor och Kälarne I. F.

Den sista svensk-finska drabbningen för året äger på lördag och söndag rum i Rovaniemi, där de traditionella Ounasvaaraspelen hållas. Sverige representeras därvid av Englund, Utterström, Erik Larsson, Berger och Hultberg. Lottningen har utfallit sålunda: *17 km.:* 7) Englund, 8) Karppinen, 10) Tamila, 14) Hultberg, 18) Utterström, 22) Pitkänen, 24) Larsson, 43) J. Heikkinen, 45) Berger, 46) Remes. *50 km.:* 1) Matlein, 2) Larsson, 4) Pitkänen, 6) Tuppurainen, 8) J. Heikkinen, 10) Tamila, 13) Autio, 15) Berger, 18) K. Heikkinen, 20) Englund, 33) Utterström, 34) Toimela, 43) Karppinen.

Ett hundratal arbetslösa kontorister och familjeförsörjare granska varje söndag svenska folkets tipskuponger, som varje vecka uppgå till det aktningsvärda antalet av 200,000 à 300,000. Tipstjänsts handläggning av det väldiga arbetsmaterialet är numera så samvetsgrann att den utesluter varje som helst fusk eller skoj. Eftersom allmänheten ovillkorligen kräver allra största snabbhet i tillkännagivandet av vinstresultaten, måste granskningen ske inom mycket kort tid, varvid ett resultat på någon av de hundratusentals kupongerna kan förbises genom otydlig markering. Vidare göra sig tippare ofta skyldiga till en del slarvfel, men för att förekomma rättsförlust på grund av detta har bolaget infört en protesttid, inom vilken vinnare, som icke finner sitt namn på vinstlistan, kan anmäla sig för rättelse.

De kuponger bolaget erhåller från sina många ombud landet runt transporteras från posten till lokalerna i låsta väskor, varav huvudpostkontoret förvarar en nyckel och bolagets kassa en. Försändelserna brytas och uppsorteras i huvudkassan under kontroll. Efter diverse kontorstekniska manipulationer hamna kupongdelarna nr 1 hos de av handelsdepartementet förordnade kontrollanterna, där de under kontroll nummersorteras och inläggas i kassaskåp. Kupongdel nr 2 förvaras efter särskiljandet från del 1 i kassaskåp, för att efter det matchresultaten erhållits granskas av särskild personal. Sedan kontrollgranskningen utförts överlämnas vinsttippade kuponger till kontrollanterna, vilka jämföra dessa kuponger (del 2) med de av dem förvarade (del 1). Vid fall då tävlingsdeltagare noterat olika resultat å resp. kupongdelar, äro de å del 1 angivna gällande.

De allra nyaste tillskotten till det redan förut stora antalet idrottsföreningar i länet äro Bruksvallarnas Skidklubb i Funäsdalen och Högarnas Idrottsförening, Nederhögen, vilka båda beviljats inträde i Riksförbundet. Däremot har I. F. Spartanerna i Havsnäs avförts sedan verksamheten där nedlagts.

Mellannorrlands seriefråga skall som bekant dryftas ännu en gång av Jämtland-Härjedalens, Ångermanlands, Medelpads och Hälsingalands fotbollförbunds representantter vid ett nytt möte i Sundsvall. Detta är nu bestämt att hållas den 31 mars.

Hästägare!

Vidstående fabriksmärke å
SELAR
garanterar utsökt läder
och förstklassigt arbete.

A.-B. Englund & Kjelsson,
ÖSTERSUND

Hon:
Du borde försäkra ditt hår, du som har så vackert hår.

Han:
Det har jag redan gjort, jag använder

AZYMOL-STIMULUS

G30t

En stor dag för idrotten

Tysklands fotbollspel tvang den fientliga stämningen att vika för ovationer i Paris.

Var funnos de ledande politikerna?

Aldrig har en internationell fotbollsmatch spelats under mer pressande politiska förhållanden än landskampen mellan Frankrike och Tyskland på söndagen. På lördagseftermiddagen hade Hitler rivit Versailles fredens militärbestämmelser i stycken och förklarat den allmänna värnpliktens återinförande i Tyskland. Nyheten nådde Paris samtidigt med det tyska fotbollslaget. Kvällstidningarna skreko ut den i jätterubriker och den redan förut uppblåsta tysskräcken fick ny näring. Hur skulle en landskamp mot Tyskland kunna spelas under dessa nervösa förhållanden?

Ryktena korsade luften hela lördagskvällen och söndagsmorgonen. FIFA-presidenten Rimet sades ha haft långa överläggningar med utrikesminister Laval. Man hade övervägt möjligheten att inställa matchen, men var rädd för allvarliga demonstrationer. Men ett inställande hade medfört internationella komplikationer, och man beslöt låta matchen gå programenligt.

Hela publiken föll in i bifallsstormen när tyskarna sprungo in på planen.

Redan en timme före matchens början var stadion fyllt till bristningsgränsen. Ungefär 50,000 personer enligt uppgift. Därav c:a 5,000 tyskar, fördelade på tre sektioner. Stämningen var nervöst laddad, inte minst på den överbefolkade pressläktaren, där världspressens representanter vädrade en sensationell eftermiddag, berättar St. T. D:s korrespondent. Nedanför läktarna stodo mobilgardister med karbinerna på axeln, och inom stadionområdet lågo starka avdelningar i beredskap. Man var beredd på det värsta denna dag, när det förhatliga hakkorset vajade från stadionmuren.

Några minuter före 3 kommo tyskarna inspringande på planen ur en underjordisk gång mellan täta polisled. Det blev tyst ett ögonblick, så bröto de tyska hejarklackarna ut i ovationsjubel, uppblandat av franska visslingar, som dock möttes av hyssjande, och så reste sig hela publiken och föll in i applådstormen. Då hade tyskarna hunnit ställa upp sig på ett led i linje mot hedersläktaren och med Hitlerhälsning och stram givakt hörde de musiken spela »Deutschland über alles», som landsmännen på läktarna togo upp med starka stämmor ,medan fransmännen allvarliga och moltysta upplevde den stämningsfulla akten.

Sången ädla känslor föder....

Det franska laget möttes av oerhörda ovationer vid sin entré, och för första gången i fransk landskampshistoria hände det att publiken sjöng med, när musiken spelade »Marseljäsen». Det kom spontant. Den gamla revolutionssången steg som ett tordön mot rymden och måtte ha hörts över hela Paris. Det var ett stort och vackert ögonblick, och det lättade den nervösa stämningen. När matchen började, hade man glömt både Hitler och Versailles, och man levde bara i fotbollens spänningsfyllda värld.

Parisarna visade denna dag ett av de vackraste exempel på sant sportmanship, som gärna tänkas kan. De uppförde sig inte bara mönstergillt, de skänkte av hjärtat sin hyllning åt arvfienden, representerad av elva man på planen, som spelade med sammanbiten energi för att vinna, som var det bättre laget och som fullständigt tog andan och humöret ur Frankrikes utvalda manskap. Tyskarna lämnade planen under ovationer, fransmännen under visslingar. Och det var »barbarerna» från andra sidan Rhen hela Paris talade om på kvällen. Och det talades många vackra ord. En stor seger för idrotten som folkförbrödrare.

Men varför var icke Flandin,

Laval eller någon av de tongivande franska politikerna på Parc des Princes denna dag? Flera franska tidningar ha gjort den frågan. Det hade varit en nyttig lektion för dessa herrar, som spela med nationernas öden. Varför äro politikerna i världen så nödbedda till idrottens väldiga drabbningar, som samla fiendenationer till intimare kontakt och förståelse?

Det var i mångt och mycket en stor match, och den betecknar absolut publikrekord för Paris. Ingen tvivlar på att den dragit 100,000 människor, om Paris haft ett så stort Stadion. Man kommer dock i första hand att minnas matchen för dess säregna yttre omständigheter och för publikens enastående prov på balans och samling i en stund, då hetspropagandan mot Tyskland behärskar alla sinnen.

Vintersportens banbrytare

Gunnar Dyhlén — föregångsmannen å skidteknikens område.

Gunnar Dyhlén — f. d. aktiv officer vid fältjägarna, numera kapten på intendenturkårens övergångsstat — har varit en mångfrestare på skidans område som få här i landet, en »skidfrämjare» av stora mått, som icke utan skäl ansetts vara Sveriges främste skidtekniker.

Dyhléns skidkurser uppe i Storlien, som började 1924, ha satt sina spår i senare tiders inriktning till skidlöpningen här i landet — vilken bl. a. tagit sig uttryck i slalomlöpning och störtlopp — som mer och mer går ut på teknisk utbildning, vare sig det gäller trimning av vanliga turiståkare eller tävlingslöpare. Den »Dyhlénska skolan» har t. o. m. övertygat gamla, garvade tävlingslöpare, att fysisk styrka och fallenhet för skidlöpning icke äro tillräckliga egenskaper för en skidans toppman, som vill göra sig gällande i våra dagars internationella konkurrens. Men det dröjde ända fram till 1927—28 innan våra storlöpare på allvar fingo upp ögonen för värdet av att utan tidsförlust kunna »klara av» svåra passager i terrängen — framför allt att behärska utförslöpningen, den svåraste av terränglöpningens olika former — och den man, som visade vägen var just Gunnar Dyhlén. Han »pinade» Hedlund, Utterström m. fl. under tre veckors tid i Åre och Storlien före vinterolympiaden i S:t Moritz 1928. Man förstår med vilken tillfredsställelse den svenska olympiatruppens färdledare, kapten Dyhlén, åsåg 50-km.-loppet och bevittnade den svenska tredubbla segern, då Dyhléns försök här hemma att lära olympiastjärnorna modern skidteknik till en början möttes med en viss misstro.

Vad man som elev under Dyhlén framför allt imponerats av har varit skidkaptenens — jag höll på att säga medfödda — förmåga att »lägga upp» en övning och att på ett utomordentligt instruktivt sätt genomföra en skidlektion — på fältet eller under en föreläsning samma pedagogiska blick!

Jag satt en gång på bio i ett litet samhälle i Hälsingland, som just då gästades av film- och propagandamannen Gunnar Dyhlén. Dennes sätt att beledsaga en skidfilm med några förtydligande ord — enkelt och flärdfritt — var något typiskt för Dyhlén. Det begeistrade auditoriet fick icke höra några fraser utan kärnfriska ord om nyttan att kunna umgås med skidor, så man trivs i vinterlandskapet.

Dyhlén har med sina skidkurser och sin propaganda för skidtekniken velat få mera offensiv anda i den svenska skidlöpningen och det är icke utan att hans strävanden i detta avseende burit frukt. Samtidigt har han bestämt poängterat, att skidtekniken såsom sådan ej är något mål utan endast ett medel — ett medel för tävlingsmannen att i full »speed» kunna bedöma bl. a. vilken sväng som skall utföras och hur den bör göras. Att skidtekniken emellertid ic-